

Presse- og Informationsafdelingen

PRESSEMEDDELELSE NR. 20/03

20. marts 2003

Domstolens dom i sag C-3/00

Kongeriget Danmark mod Kommissionen

**DOMSTOLEN ANNULERER KOMMISSIONENS BESLUTNING, DER IKKE
GODKENDER DE DANSKE REGLER, DER ER STRENGERE END
FÆLLESSKABETS OM ANVENDELSE AF NITRATER OG NITRITTER SOM
TILSÆTNINGSSTOFFER I LEVNEDSMIDLER**

En medlemsstat kan opretholde allerede gældende nationale bestemmelser, der fraviger en harmoniseringsforanstaltning, når den finder, at risikoen for folkesundheden er højere end den risiko, som fællesskabslovgiver lagde til grund i forbindelse med vedtagelsen af harmoniseringsforanstaltningen.

Domstolen har for første gang taget stilling til realiteten i en medlemsstats sag til prøvelse af Kommissionens afslag på at godkende opretholdelsen af nationale foranstaltninger, der er en undtagelse til et harmoniseringsdirektiv. Traktaten giver medlemsstaterne mulighed for at opretholde eller indføre nationale bestemmelser, der er en undtagelse til en harmoniseringsforanstaltning, når der foreligger grunde, som bl.a. berører folkesundheden.

Rådets rammedirektiv fra 1988 om tilsætningsstoffer i levnedsmidler bestemmer, at tilsætningsstoffer kun kan optages på listen over godkendte stoffer, hvis de er nødvendige for at nå det tilstræbte mål, og ikke udgør nogen fare for folkesundheden. Såfremt der er tvivl med hensyn til, om et af disse tilsætningsstoffer er sundhedsfarligt, skal Den Videnskabelige Komité for Levnedsmidler (SCF [Scientific Committee on Food]) høres. Et direktiv fra 1995 vedrører andre tilsætningsstoffer i levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer. I forbindelse med direktivets vedtagelse stemte Danmark imod, idet direktivet navnlig for så vidt angår nitritter, nitrater og sulfitter ikke levede op til de sundhedsmæssige krav.

Sulfitter er konserverende stoffer, der bl.a. anvendes i vin, marmelade, kiks og tørrede frugter, og som i større mængder kan give skader på mave-/tarmkanalen og forvolde alvorlige overfølsomhedsreaktioner hos astmatikere.

Nitritter og nitrater har også en konserverende effekt og anvendes bl.a. i kød. Disse stoffer hæmmer væksten af bakterier som *clostridium botulinum*, der er årsag til pølseforgiftning, og det er anerkendt, at nitrosaminer kan være kræftfremkaldende.

Danmark ansøgte om tilladelse til at opretholde sine bestemmelser vedrørende disse tilsætningsstoffer. I 1999 besluttede Kommissionen, at disse nationale bestemmelser, der fandtes at være mere vidtrækkende end det, der er nødvendigt for at nå målet, som er at beskytte folkesundheden, ikke kunne godkendes. Herefter anlagde Danmark sag ved Domstolen med påstand om annullation af denne beslutning.

Indledningsvis bemærker Domstolen, at det i EF-traktaten er fastsat, at der kan vedtages harmoniseringsforanstaltninger med henblik på at oprette det indre marked. Inden for denne ramme er der også i traktaten fastsat en procedure for godkendelse af nationale undtagelsesbestemmelser, idet der gennemføres en sontring mellem allerede gældende nationale bestemmelser og nye bestemmelser. De gældende bestemmelser kan begrundes, hvis de er forankret i vigtige behov, hvortil der henvises i artikel 30 EF, eller som vedrører beskyttelse af arbejdsmiljøet eller miljøbeskyttelse, idet de var kendt for fællesskabslovgiver på harmoniseringstidspunktet. Derimod skal den medlemsstat, der efter harmoniseringen vil vedtage nye nationale bestemmelser, fremlægge et nyt videnskabeligt belæg og godtgøre, at der findes et problem, der er specifikt for den pågældende medlemsstat, og som viser sig efter vedtagelsen af harmoniseringen.

Herefter fastslår Domstolen, at det ikke blev antaget, at opretholdelsen af de nationale bestemmelser var begrundet i et særligt problem i Danmark eller på et nyt videnskabeligt belæg. Domstolen fastslår ikke desto mindre, **at den medlemsstat, der ansøger om at opretholde nationale undtagelsesbestemmelser, kan påberåbe sig den omstændighed, at staten vurderer risikoen for folkesundheden på en måde, der er forskellig fra den vurdering, fællesskabslovgiver har foretaget.** Henset til den usikkerhed, der er forbundet med vurderingen af risikoen for folkesundheden, kan der foretages forskellige vurderinger af denne risiko, uden at de nødvendigvis er baseret på andre eller nye videnskabelige oplysninger. Domstolen fastslår, **at en medlemsstat kan ansøge om at opretholde sine allerede gældende nationale undtagelsesbestemmelser på grundlag af en risikovurdering af sundheden, der er forskellig fra den vurdering, fællesskabslovgiver lagde til grund i forbindelse med harmoniseringen.** Medlemsstaten skal godtgøre, at de nationale undtagelsesbestemmelser sikrer et beskyttelsesniveau for folkesundheden, der er højere end den harmoniserende fællesskabsforanstaltning, og at bestemmelserne ikke rækker videre end det, der er nødvendigt for at nå dette mål.

Domstolen fastslog i sin undersøgelse af de harmoniserende fællesskabsforanstaltninger for så vidt angår **sulfitter**, at foranstaltningerne ifølge en udtalelse fra SCF af 1994 forekommer tilstrækkelige, og at Kommissionens beslutning, der ikke godkendte den strengere danske

ordning, hverken indeholder faktiske eller vurderingsmæssige fejl.

For så vidt angår **nitritter og nitrater** fastslog Domstolen imidlertid, at Kommissionens beslutning ikke har taget tilstrækkeligt hensyn til SCF's 1995-udtalelse, der havde rejst tvivl om de maksimale nitritmængder, der var fastsat i direktivet fra 1995.

Derfor fastslår Domstolen, at da Kommissionen undlod at tage hensyn til denne udtalelse med henblik på at vurdere de danske bestemmelser om nitritter og nitrater, er Kommissionens beslutning **ugyldig**, hvorfor den skal **annulleres**.

Dette er et ikke-officielt dokument til mediernes brug og forpligter ikke Domstolen.

Sprogversioner: FR, EN, DA, DE, ES, IT, GR

Dommens fulde tekst kan ses på Domstolens websted www.curia.eu.int fra ca. kl. 15.00 i dag.

*For yderligere oplysninger kontakt venligst Steen Hjelmblink,
tlf. (+352) 4303-3651 - fax (+352) 4303-2033.*